

§ 652

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran toivomusponnosta koskien mahdollisuuksia suunnitella ja toteuttaa etenkin kaupungin päiväko- ti- ja koulupalvelut kullekin kasvavalle asuinalueelle hyvissä ajoin

HEL 2019-006267 T 00 00 03

Hankennumero 5264_183

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialat seuraavat yhteistyössä palveluiden riittävyttä sekä kehittävät palvelutilaverkkoa jatkuvana prosessina. Prosessiin kuuluvat palvelutilahankkeiden kaavoittaminen sekä palvelutilahankkeiden ohjelmoiminen ja toteuttaminen kaupungin vuosikellon mukaisesti yhteistyössä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston kanssa.

Palvelutilaverkon kehittämisessä alueelliset tarkastelut ja selvitykset ovat tärkeä työkalu väestöennusteisiin pohjautuvan mitoittamisen lisäksi. Laajemmat tarkastelut tehdään yhteistyössä asukkaiden kanssa. Kaarelan, Puistolän ja Mellunkylän tarkastelut ovat esimerkkejä viimeaikaisista osallistamalla tehdyistä tarkasteluista. Myös keskeisten asemakaavojen yhteydessä on nykyisin teetetty erillisiä palveluverkkoselvityksiä. Esimerkiksi Pasilan alueelle laadittiin alueen palveluverkon tarpeiden selvittämiseksi Pasilan palveluverkko -skenaariotarkastelu vuosille 2025–2040. Arabian tehdaskorttelin asemakaavaehdotuksen nro 12470 valmistelun yhteydessä on laadittu vuonna 2018 valmistunut Arabianrannan ja Kalasataman palvelutilaverkkoselvitys. Koillisen Helsingin suuria kaupunkirakenteellisia muutoksia tukeva Malmin palveluverkkoselvitys valmistui kesällä 2019. Selvitys kattaa Malmin ja Malmin lentokentän alueen lisäksi Tapaninvainion, Tapanilan ja Pukinmäen.

Tavoitteena on, että ennalta sovittujen asemakaavahankkeiden yhteydessä jatketaan palvelutilaverkkoselvitysten laatimista siten, että selvitykset kattaisivat vähitellen koko kaupungin alueen. Aiemmin tehtyjä palveluverkkoselvityksiä voidaan päivittää uusia kaavahankkeita laadittaessa. Tällöin kaavoituksessa pystytään huomioimaan yhteistyössä palveluita tuottavien toimialojen kanssa palveluiden riittävyys sekä varmistamaan lakisääteisten palveluiden, kuten koulu- ja päiväkotitilojen, riittävyys.

Asemakaavoituksessa varaudutaan riittävään määrään yleisten rakennusten korttelialueilla (Y) oleviin tontteihin. Tämä edellyttää, että laajojen asemakaavojen yhteydessä varaudutaan palveluverkkotarkastelujen tuottaman tilatarpeen rakentamismahdollisuuksien turvaamisen lisäksi myös yllättävien tulevien tarpeiden rakentamiseen alueelle.

Kasvavilla asuinalueilla palvelutarpeiden kasvaessa pyritään portaittain vastaamaan tarpeeseen hyödyntämällä alkuvaiheessa olemassa olevia palvelutiloja. Väestön kasvaessa alueella toisessa vaiheessa pyritään laajentamaan olemassa olevia palvelutiloja väliaikaisilla ratkaisuilla, kuten esimerkiksi paviljonkikouluilla. Seuraavassa vaiheessa alueelle rakennetaan tarpeen mukaiset pysyvät koulu- ja päiväkotitilat pitkäaikaisen väestönennusteen osoittaman tarpeen mukaisesti.

Uudet palvelutilat tehdään käyttö- ja muuntojoustaviksi siten, että esimerkiksi koulun, päiväkodin ja nuorisotoimen tilat taipuvat toistensa tarpeisiin ja käyttötarkoitusta voidaan muuttaa kaupungin palvelutarpeen mukaan. Esimerkiksi Kalasataman koulu ja Jakomäen sydän on suunniteltu tämän periaatteen mukaisesti.

Yksi uusi malli on kehittää tilapäisten tilaelementtien ja pysyvien rakennusten välimuoto, jossa perinteistä rakentamista kevyemmällä rakennustekniikalla toteutetaan palvelutiloja noin 20-30 vuoden tarpeeseen. Uusien laajojen asuinrakentamiskohteiden suurin palvelutarve kestää noin 10-20 vuotta, jolloin nykyisiä tilapäisiä tilaelementtejä pysyvämpi ratkaisu soveltuu hyvin osaksi kokonaisuutta. Sophie Mannerheimin koulun tilat toteutettiin tavoitteen kaltaisena tilaelementeistä toteutettuna ratkaisuna.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa yhteistyössä kartoitetaan parhaillaan pysyvän tilaverkon tarpeita. Pysyvän tilaverkon lisäksi käytetään tilaratkaisuja, jotka pystytään ottamaan käyttöön määräaikaisten.

Kaupunkiympäristön toimialalla on valmisteltu vuoden 2019 aikana palvelutilaverkkosuunnittelun digitalisointia kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä kaupunginkanslian kanssa. Hanke on eräs Kymppin digitalisaation kärkihankkeista. Tavoitteena on jatkuva, dynaaminen palveluverkkosuunnittelu, jossa voidaan tarkastella palvelutarpeen ja palvelutilakapasiteetin alueellisia eroja nyt ja tulevaisuudessa sekä rakennusten kunnon tilannekuvaa ja Y-tonttikapasiteettia. Tavoitteena on hallita ennakoivasti palvelutarpeita ja palvelutila- ja Y-tonttikapasiteettia ja siten varata rakennushankkeille riittävä toteutusaika, jolloin myös toimitiloihin liittyvän talouden hallinta järjestyttyy. Palveluverkkosuunnittelun digitalisoinnin kehittämiseksi haetaan rahoitusta valtiovarainminis-

10.12.2019

teriön ”Kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmän” yhteishankehausta.

Sellaisen systemaattisen ja koko kaupungin kattavan yhteistyön ja toimintatavan muodostuminen on tärkeää, jossa palveluverkon kehittämistarpeet heijastuvat riittävästi 10 vuoden investointisuunnitelmaan ja jossa myös pidempi aikaväli on tarkastelussa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tuomas Hakala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37205
tuomas.hakala(a)hel.fi
Jarmo Raveala, vs. rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö, puhelin: 310 23466
jarmo.raveala(a)hel.fi

Liitteet

1 Asko-Seljavaara Sirpa, toivomusponsi §160, Kvsto 22.5.2019 asia 16

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Toivomusponsi

Hyväksyessään (HEL 2018-013004, 22.5.2019 § 160) kaupunginhallituksen vastauksen Hannu Oskalan aloitteeseen asuntotuotannon nopeuttamisesta valtuusto edellyttää selvitettävien mahdollisuuksien suunnittella ja toteuttaa kaupungin palvelut kullekin kasvavalle asuinalueelle hyvissä ajoin. Tämä koskee etenkin päiväkoteja ja kouluja. (Sirpa Asko-Seljavaara)

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 31.12.2019 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tuomas Hakala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37205

10.12.2019

Asia/17

---

tuomas.hakala(a)hel.fi
Jarmo Raveala, vs. rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö, puhelin: 310 23466
jarmo.raveala(a)hel.fi

Liitteet

1 Asko-Seljavaara Sirpa, toivomusponsi §160, Kvsto 22.5.2019 asia 16

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano